

**SUOMEN
SARJAKUVASEURA RY**

**TOIMINTAKERTOMUS
2010**

VUOSI 2010

1. SARJAKUVAKESKUS

2. PERUSTOIMINTA

2.1 Perustoiminta

2.2 Sarjainfo

2.3 Suomen sarjakuvaseuran kokoelma

2.4 Puupäähattu-palkinto

2.5 Originaalivälitys

3. HELSINGIN 25. SARJAKUVAFESTIVAALIT

4. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

5. NÄYTTELYTOIMINTA

5.1 Sarjakuvakeskuksen näyttelyt

5.2 Sarjakuvafestivaalien näyttelyt

5.3 Arabianrannan kirjaston näyttelyt

5.4 Muut näyttelyt

6. MUU TOIMINTA

6.1 Verkkopalvelut

6.2 Kurssit ja koulutustoiminta

6.3 Helsingin kirjamessut

6.4 Lasten- ja nuortentoiminta

7. TALOUS

8. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Suomen Sarjakuvaseura otti vuonna 2010 jälleen useita isoja askeleita. Sarjakuvaseuran hallinnoima Sarjakuvakeskus muutti Kallion kolmannelta linjalta Arabiaan. Tähän päätökseen päädyttiin sillä tarvitsimme, kysynnän kasvaessa, entistäkin isommat opetus- ja työskentely tilat. Helsingin sarjakuvafestivaalit järjestettiin suurempana kuin koskaa ja Sarjainfo-lehti kävi läpi merkittävän uudistuksen. Näiden lisäksi....

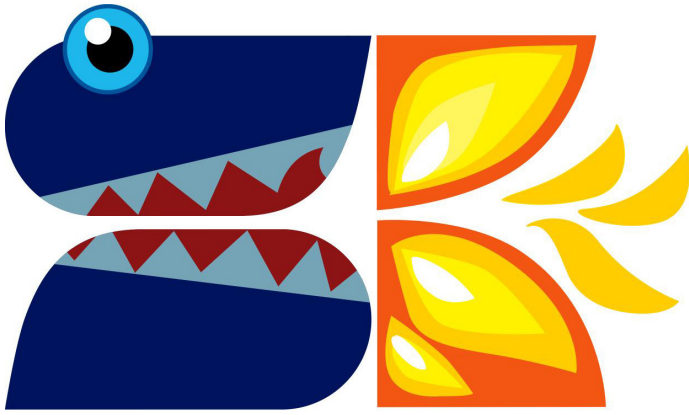
Vuosi tarjosi hyvän pohjan tuleville suunnitelmille sarjakuvan tiedotuskeskuksesta ja kotimaisen sarjakuvan juhluvuodesta. Sarjakuvakeskuksen toiminta vakiintui ja monimuotoistui. Pieniä projekteja kertyi vuoden aikana enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Suurimpana syynä tähän on Sarjakuvakeskus, jonka ympärille kaikki linkittyy. Keskuksen myötä myös aktiivisten vapaaehtoisten määrä on kasvanut aivan uusiin lukemiin. Näiden vapaaehtoisten avulla tässä toimintakertomuksessa esitetyt asiat ovat voineet tapahtua. Kiitos kaikille mukanaolleille.

Terveisin,

Kalle Hakkola
toiminnanjohtaja

Solja Järvenpää
hallituksen puheenjohtaja

1. SARJAKUVAKESKUS

Suomen sarjakuvaseuran perustama, ylläpitämä ja hallinnoima Sarjakuvakeskus kokoaa sarjakuvakentän toimijat yhteen ja edistää sarjakuvaa mm. järjestämällä työpajoja, kursseja, tapahtumia ym. toimintaa, johon osallistuvat kaikenikäiset sarjakuvan harrastajat niin Helsingissä kuin muualla Suomessa. Myös kansainvälinen toiminta on laajaa ja vilkasta.

Vuonna 2009 Sarjakuvakeskus sai Helsingin Sanomien Nytiliitteen ja Radio Helsingin myöntämän Unelmien Helsinki -palkinnon sekä Ylioppilaslehden Kultainen Penaali -palkinnon vuoden kulttuuriteosta.

Elokuussa 2010 Sarjakuvakeskus muutti Kallion Kolmannelta linjalta uusiin isompiin tiloihin Arabianrantaan, osoitteeseen Hämeentie 150 (vastapäätä Taideteollista korkeakoulua). Uusissa tiloissa on sarjakuvakauppa, sarjakuvakahvio, Suomen sarjakuvaseuran galleria, kokoustila, työpaja- ja kurssitila sekä kellarikerroksessa toimisto- ja varastotila, yhteensä kahdessa kerroksessa 450 m².

Yhdistämällä alan voimat saman katon alle Sarjakuvakeskus on luonut helsinkiläiseen katukuvaan uudenlaisen kulttuuritalan. Näin sarjakuva on saanut näkyvän sijan kaupungin kulttuuritarjonnassa. Katutason toiminta on tehnyt alan laajaa kirjoa tunnetummaksi myös muille kuin sarjakuvan ammattilaisille ja harrastajille, joille Sarjakuvakeskus tarjoaa luontevan kohtauspaikan. Sarjakuvakeskuksen galleria, kokoustila ja koulutustila ovat vuokrattavissa myös ulkopuoliseen käyttöön.

Sarjakuvakeskus toimii aktiivisesti myös internetissä. Keskuksen verkkosivusto osoitteessa sarjakuvakeskus.fi uudistui syksyllä 2010, jolloin julkistettiin myös keskuksen uusi logo.

Työpajat ja kurssit

Sarjakuvakeskuksella järjestetään työpajoja ja kursseja, niin lapsille ja nuorille kuin kokeneemmillekin sarjakuvantekijöille. Kurssit ovat maksullisia, työpajat ilmaisia. Maanantaisin järjestetään nuorten työpaja, tiistaisin ja torstaisin muita kursseja, keskiviikkoisin on lasten vuoro ja perjantait on varattu vapaalle piirtämiselle. Joka kuukauden viimeinen lauantai on Sarjislauantai, kaikille avoin sarjakuvatapahtuma.

Sarjakuvakeskuksen laaja kouluttajaverkosto koostuu sarjakuvapiirtäjistä, jotka osaavat myös opettaa kaikenikäisiä. Ilmaisisa työpajoissa voi opetella vaikkapa tekemään pienlehtiä tai pitämään sarjakuvablogia. Maksullisilla kursseilla opiskeltiin vuonna 2010 mm. komiikan ja huumorin työkaluja, ranskan kieltä sarjakuvan avulla. Lisää kurssista luvussa 6.2.

Sarjakuvatapahtumat

Keskuksessa järjestetään erilaisia sarjakuvaan liittyviä tapahtumia. Vuonna 2010 järjestettiin mm. sarjakuvakirpputoreja, 24 tuntia sarjakuvaa -tapahtuma, pienlehtien myyntitapahtuma, sarjakuvaoriginaalien huutokauppa, koulutusta opettajille ja kirjastoammattilaisille sekä useita kansainvälisiä vierailuja, mm. Ranskalainen syksy -tapahtuma.

Lasten toiminta

Vuonna 2010 tuotettiin mm. Lasten lauantai -työpajoja, lomakursseja ja Lapsellisin pienlehti -kilpailu. Uudet tilat mahdollistivat monipuolisemman toiminnan, sekä toiminnanmäärän selkeän kasvattamisen.

Nuortentoiminta

Nuorten viikottainen ilmainen sarjakuvapaja tarjosi matalakynnyksisen mahdollisuuden syventää ja saada tukea harrastukseen, sekä tavata muita samasta harrastuksesta kiinnostuneita helsinkiläisiä ja sen lähialueen nuoria.

Kansainvälinen toiminta

Sarjakuvakeskuksessa järjestettiin vuonna 2010 mm. kansainvälisiä näyttelyitä sekä taiteilija vierailuita. Sarjakuvakeskuksen kauppa on myös monille kansainvälisille toimijoille ainoa reitti saada töitään suomessa tarjolle.

Toimisto

Sarjakuvakeskuksessa toimii Suomen sarjakuvaseuran toimisto. Uudet avarat tilat Arabianrannassa toimivat myös erilaisten sarjakuvaprojektien työpisteenä.

Galleria

Sarjakuvakeskuksessa sijaitsee Suomen sarjakuvaseuran galleria, joka esittelee monipuolisesti kotimaista ja ulkomaista sarjakuvaa. Tila on Helsingin ainoa sarjakuvaan keskittyvä galleria. Gallerian käytöstä peritään kohtuullista kulut kattavaa vuokraa.

Näyttelyt

Sarjakuvakeskuksen näyttelytoimintaa esitellään luvussa 5.1.

Kahvila

Sarjakuvakeskuksen uusiin tiloihin perustettiin kahvila. Kahvila on päivisin etenkin TaiK:in, Metropolian ja muiden alueella liikkuvien opiskelijoiden suosiossa. Sarjakuvakeskuksen kahvila on jo pienessä ajassa vakiinnuttanut asiakaskuntansa ja on suosittu kohtaamispaikka.

Kauppa

Sarjakuvakauppias Pitkämies Tmi:n sarjakuvakauppa muutti myös Kalliosta Sarjakuvakeskukselle Arabiaan. Sarjakuvakaupan tarjonta on laaja ja sisältää muun muassa korkeatasoisia ulkomaalaisia sarjakuva-albumia, sarjakuvantekijöiden oppaita sekä laajan kirjon Suomalaisia omakustanteita.

Muu toiminta

Sarjakuvakeskuksessa on esillä seuran kokoelmista valikoituja albumia ja lehtiä, joihin voi tutustua sarjakuvakahvion viihtyisissä tiloissa. Keskus toimii myös uusien sarjakuvien ja sarjakuva-aiheisten tietokirjojen julkistamispaikkana.

2. PERUSTOIMINTA

2.1 PERUSTOIMINTA

SUOMEN SARJAKUVASEURAN HALLITUS JA TOIMIHENKILÖT VUONNA 2010

Toimihenkilöt:

toiminnanjohtaja *Kalle Hakkola*
kokoelmanhoitaja *Kari Juhola*
Sarjainfon päätoimittajat *Vesa Saarinen* ja *Mari Ahokoivu*
taloudenhoitaja *Juho Lindman*
festivaalituottaja *Warda Ahmed*

Hallitus:

Puheenjohtaja: *Solja Järvenpää*
Jäsenet: *Mari Ahokoivu, Ville Hänninen, Reetta Laitinen, Pauli Ruonala (sihteeri), Vesa Kataisto, Otto Sinisalo, Juho Salo, Tuukka Teponoja, Jyrki Vainio*

Varajäsenet:

Antti Hintsa
Rami Selin
Aino Sutinen

MUUT SARJAKUVASEURAN JA SARJAKUVAKESKUKSEN TYÖNTEKIJÄT VUONNA 2010:

Tuukka Teponoja - nuorisotyö, Antti Hintsa - opetusvastaava, Aino Sutinen - nuorisotyö ja tiedotus, Mari Ahokoivu - nordicomics, Warda Ahmed - sarjakuvafestivaalit, Johanna Rojola - tuottaja, Petri Koikkalainen - nuorisotyö, Harri Lehtisaari - verkkosivut, Piritta Keränen - taloudenhoitaja, lisäksi sarjakuvakeskuksella oli suuri määrä tuntiopettajia ja kurssityöntekijöitä

2.2 SARJAINFO

Sarjainfo ilmestyi vuonna 2010 neljä kertaa. Lehden painos oli noin 1100 kappaletta, joista noin 800 lähetettiin jäsenille, loput kirjastoille. Sarjainfo on edelleen ainoa säännöllisesti ilmestyvä sarjakuva-alan kulttuurilehti Suomessa.

Vuoden 2010 alussa Sarjainfon uusina päätoimittajina aloitivat Mari Ahokoivu ja Vesa Saarinen. Uudet päätoimittajat tekivät vuoden alussa lehti uudistuksen, jossa Sarjainfon ulkoasu uudistettiin täysin - lehden logoa myöten. Lehdestä tehtiin kokonaan nelivärinen ja sen kokoa sekä paperilaatua muutettiin. Ulkoasu-uudistuksen toteutti graafikko, sarjakuvataiteilija Kaisa Leka. Uuden logon suunnitteli Christoffer Leka. Uudistuksen myötä Sarjainfon taittajana aloitti Milla Saarikko.

Vuoden 2010 Sarjainfo-lehdet ilmestyivät maaliskuu-, kesä-, syys- ja joulukuussa 2010.

Sarjainfo 1/2010 (146) esiteltiin uudistunutta Sarjainfoa. Lehdessä haastateltiin juuri albumin julkaissutta sarjakuvataiteilija Hannele Richertiä. Lehden teemana oli ranskalainen sarjakuva, ja lehdessä esiteltiin ranskalaista sarjakuvaa sekä pinnalta että pintaa syvemältä.

Sarjainfo 2/2010 (147) oli sarjakuvaopetuksen teemanumero.

Lehdessä haastateltiin sarjakuvaopettajia ympäri Suomen sekä kerrottiin sarjakuvan opettamisesta Suomessa. Lehden päähaastattelussa haastateltiin Sarjakuva-Finlandia -palkinnon voittanutta, sarjakuvanteon opettajana ansioitunutta sarjakuvataiteilija Petteri Tikkasta.

Sarjainfo 3/2010 (148) keskittyi Helsingin Sarjakuvafestivaaleihin. Lehti oli Sarjakuvafestivaalien virallinen lehti, jossa esitettiin festivaalien kunniavieraita sekä juhluvoittoa viettäneiden Helsingin Sarjakuvafestivaalien historiaa laajan artikkelin voimin. Lehteä myytiin Sarjakuvafestivaaleilla alennushintaan. Tästä huolimatta lehti ei käynyt kaupaksi Sarjakuvafestivaaleille toivottuun tapaan - myyntimäärä oli pettymys.

Sarjainfo 4/2010 (149) julkaistiin joulukuussa 2010, aivan suomalaisen sarjakuvan satavuotisjuhlan kynnyksellä. Lehdessä haastateltiin suomalaisen sarjakuvataiteen veteraania, Veikko "Joonas" Savolaista sekä esiteltiin suomalaisen sarjakuvan historian merkkipaaluja.

Vuoden 2010 aikana tehty lehti uudistus osoittautui onnistuneeksi. Palaute uudistuksesta sekä ryhdikkäämmästä ilmestymisaikataulusta oli pääosin positiivista.

Sarjainfo kuului vuonna 2010 kulttuuri- ja mielipidelehtien liitto Kultti ry:hyn.

2.3 SUOMEN SARJAKUVASEURAN KOKOELMA

Seuralla on Suomen oloissa ainutlaatuinen kokoelma, johon on koottu keskitetysti tuhansia sarjakuva-aiheisia julkaisuja. Kokoelma sijoitettiin vuonna 2003 kirjastokeskus Aralixen tiloihin Helsinkiin. Kokoelmalle oli pakattu osapäiväinen hoitaja, joka luetteloi kokoelmaa, siirtää aineistoa ARSCA-tietokantaan, avustaa alan tiedonhaussa ja tutkimuksissa ja osallistuu myös opetukseen. Kokoelmanhoitajan apuna oli osan vuotta harjoittelija. Kokoelmista on luetteloitu kaikki kotimainen aineisto ja tietokirjallisuus. Seuran lehtileikearkisto-osan järjestelyä ja leikkeiden keräämistä sekä kokoelman hoitotyötä jatkettiin talkootöinä. Suurin osa sarjakuvakustantajista lähettää vapaakappaleet seuran kokoelmiin. Myös ulkomaista materiaalia saadaan runsaasti lahjoituksina yhteistyökumppaneilta. Tietokirjallisuutta ja tutkimuksia pyritään tarpeen mukaan myös ostamaan. Kokoelmanhoidollisesti sarjakuvaseuralla on kunnianhimoinen visio, tarkoituksena on kerätä kokoelmiin kaikki suomeksi julkaistava materiaali.

Seuran kokoelma on tallennettu yhteispohjoismaiseen nordicomics.info-tietokantaan. Portaalissa on yhteinen aineistotietokanta, tietoa sarjakuvista ja tekijöistä, virtuaaligalleria ja tapahtumatietoja. Nordicomics.info toimii ikkunana muualla kuin Helsingissä asuville sarjakuvan harrastajille Suomen oloissa ainutlaatuiseen kokoemaan. Seura pyrki järjestämään kokoelmalle jatkuvan rahoituksen ja turvaamaan kokoelman täydentämisen. Melkein kaikki kotimaisista sarjakuvakustantajista jatkoi teoksien lahjoittamista kokoelmalle. Toinen tärkeä kokoelman kartuttamisväylä ovat yksityiset lahjoittajat, joille Sarjakuvaseura onkin kiitollinen. Harrastajat onneksi kantavat huolta sarjakuvakulttuurin säilymisestä, lahjoittaessaan teoksiaan kokoelmaan, he voivat olla varmoja että rakkaat teokset saavat hyvän kodin.

2. PERUSTOIMINTA

2.4 PUUPÄÄHATTU-PALKINTO

Suomen sarjakuvaseura ry on vuodesta 1972 lähtien jakanut arvostetuinta suomalaiselle sarjakuvantekijälle annettavaa palkintoa, Puupäähattu-palkintoa. Vuoden 2010 Puupäähattu myönnettiin Tiina Pystyselle. Puupäähattu on jaettu jo useita vuosia Kansalliskirjastossa, jossa myös esitellään palkitun töitä näyttelyn muodossa.

Perustelut:

Suomen sarjakuvaseura on päättänyt myöntää vuoden 2010 Puupäähattu-palkinnon Tiina Pystyselle.

Pystysen laaja-alaisen, kuvia kumartelemattoman kuvakertomustuotannon tunnetuimpia teoksia ovat muun muassa Onnen koukku (1992), Leskikuningattaren muistelmat (1993) ja viime-sykyinen Lemmentanssit.

Pystynen (s. 1955) käsittelee tuotannossaan runsaasti muun muassa naiseutta, seksuaalisuutta ja niihin liittyviä tabuelementtejä. Lemmentansseissa Pystynen tutkailee grafiikan keinoin maailmantaiteen klassikoita ja niiden tapaa kuvata seksiä, luolamaalauksista tähän päivään.

Kuvista muodostuva tarina pohtii rakkautta ja himoa sekä niiden väljähtämistä tai ainakin muuttumista vuosien mittaan. Keskeisenä teemana on myös naisen epävarmuus seksuaalisuudesta: mikä on suotavaa ja mikä ei?

Toinen Pystysen tuotannon lähtökohta on omakohtaisuus. ”Aikuisten kuvakirja” Leskikuningattaren muistelmat esimerkiksi käy läpi puolison kuoleman jälkeistä surutyötä. Yksityinen muuttuu vahvan tulkinnan kautta yleiseksi.

Pystysen tuotannolle on 1980-luvun lopusta lähtien ollut kes-

keistä kuvan ja sanan välinen rajankäynti. Taiteilija on yhdistänyt kuvaa ja sanaa huomattavan monipuolisesti. Välillä hänen viimeistä piirtoa myöten viimeistellyt teoksensa ovat olleet lähempänä proosaa, välillä runoutta, taidegrafiikkaa – tai sarjakuvaa. Onnen koukun ja Naarassarjat-lehden tarinoiden rohkea, ikonoklastinen tyyli innosti varsinkin 1990-luvulla aloittaneita sarjakuvapiirtäjiä.

Usein Pystysen teosten kertomuksellisuus tai kuvien sarjallisuus muodustuu vasta lukijan päässä: esimerkiksi Leskikuningattaren muistelmissa ja Lemmentansseissa jokainen yksittäinen kuva täydentää kokonaisuutta ja kannustaa tekemään omia tulkintoja.

Pystynen on tuonut itse esiin roolinsa väliinputoajana, ”runojen piirtäjänä” esseekokoelmassaan Runousoppi: teoria ja käytäntö (2004). Kirja pohtii muun muassa kuvan ja sanan historiallista asemaa taidekentässä. Kokeilijoille ei ole aina paikkaa Janten lain mukaan elävässä maailmassa, jossa kaiken pitäisi olla selkeästi lokeroitavissa ja taiteilijan alituinen muuttuminen sekä omien, itse itselleen määrittämiensä rajojen ylittäminen ovat synneistä suurimpia.

2.5 ORIGINAALIVÄLITYS

Sarjakuvaseura käynnisti syksyllä 2009 sarjakuvaoriginaalien välityksen. Originaalien ostaminen on Suomessa ollut harvinaista ja hieman hankalaksi koettua. Välityksen avulla seura haluaa helpottaa originaalien leviämistä ja näin luoda sarjakuvataiteilijoille yhden tulokanavan lisää.

3. HELSINGIN 25. SARJAKUVAFESTIVAALIT

Yleistä

Vuonna 2010 Helsingin sarjakuvafestivaalit järjestettiin 25. keran. Festivaalit oli suuri yleisömenestys; arviolta 15 000 kävijää vieraili festivaalien päänäyttämöllä, Lasipalatsin aukion jättikokoisessa festivaalitellassa. Vapaaehtoisvoimin pystytetyssä festivaalitellassa sijaitsi festivaalien päälava ja sarjakuvamarkkinat. Festivaalien päätapahtumat olivat yleisölle avoinna perjantaista sunnuntaihin 10.–12. syyskuuta, mutta oheistapahtumia nähtiin ympäri Helsinkiä myös aiemmin ja myöhemmin. Kaikki festivaalien tapahtumat olivat avoinna yleisölle makсутta. Vuoden festivaalitaiteilijaksi oli valittu sarjakuvataiteilija Milla Paloniemi, joka oli myös suunnitellut festivaalien graafisen ilmeen. Festivaalien tuottajana toimi Warda Ahmed, tiedottajana Aino Sutinen ja vapaaehtoisten vetäjänä.

Lasipalatsin aukion festivaalitelan lisäksi tapahtumia järjestettiin lähialueilla ja kauempanakin: Laiturin (vanhan linja-autoaseman), Tennispalatsin, Kirjasto 10:n, Luckanin ja Henry's Pubin tiloissa, näyttelyitä mm. Goethe-Instituutin, Rikhardinkadun kirjaston ja Sarjakeskuksen omissa tiloissa.

Viikonlopun aikana yleisölle oli tarjolla mm. tekijähaastatteluja, paneeleja, performansseja, työpajoja ja kilpailuja. Kustantajat esittäytyivät kirjoineen ja lehtineen pääteltan sarjakuvamarkkinoilla ja Luckanin tiloissa. Kulttuurikeskus Luckanissa järjestettiin perinteinen Pienlehtitaivas omakustanteille. Mangapäivä tarjosi taas japanilaistyyppisen sarjakuvan ohjelmaa Tennispalatsissa.

Helsingin sarjakuvafestivaaleja on järjestetty vuodesta 1979 asti. Festivaalit on suurin sarjakuvatapahtuma Suomessa ja koko Pohjois-Euroopassa. Tapahtumien eteneminen on dokumentoitu Helsingin sarjakuvafestivaalien kotisivuilla osoitteessa sarjakuvafestivaalit.fi.

Festivaalivieraat

Festivaaleilla vieraili useita ulkomaisia ja kotimaisia kunniavieraita. Festivaalien pääteemana oli eurooppalainen sarjakuva, jota edustivat mm. saksalainen Atak, englantilainen Paul Gravett, eteläafrikkalainen Anton Kannemayer, ruotsalainen Kolbeinn Karlsson ja espanjalainen Paco Roca. Festivaalien aikaan usealta vieraalta julkaistiin suomennettuja albumeja.

Kotimaista sarjakuvataidetta edustivat vuoden festivaalitaiteilijan Milla Paloniemen (Kiroileva siili) lisäksi mm. Matti Hagelberg, Pertti Jarla (Fingerpori), Tarmo Koivisto, Kaisa Leka, Ville Ranta, Aiju Salminen, Tiitu Takalo ja Juba Tuomola (Viivi ja Wagner).

Lasipalatsin aukion festivaalitelan ohjelma

Festivaalitelan päälavalla järjestettiin mm. paneelikeskusteluja, tekijähaastatteluja ja muuta puheohjelmaa sekä sarjakuvaan liittyviä esityksiä.

Festivaalitelan sarjakuvamarkkinoilla esittäytyi lähes 50 näytteilleasettajaa: Suomesta Apollo, Asema, Daada, Daily Hero Press, Epuuk, Jukka Eronen, Fantasiapelit, Goethe-instituutti, Huuda Huuda, Kreegah Bundolo, Kumiorava, Kuti Kuti, Kuuro Terapeutti, SS Libricon, Linda Lu Xia, Manga Cafe, Lehmäoja, Pitkämies, Punainen Jättiläinen, Rosebud, Sammakko, Sangatsu manga, Taik, Tempera, Tennispalatsin museo, WSOY, Zum Teufel; ulkomailta Emelie Östergren (Ruotsi), Johan Eliasson (Ruotsi), Juliacks (Ruotsi), Anatheme Books (Ranska), Kolbeinn Karlsson (Ruotsi), Marcus Nyblom (Ruotsi), Wormgod (Ruotsi), Dino Ægg (Ruotsi), Dongery (Norja), Stripburger (Slovenia), Crack (Italia), 5C (Belgia), Reprodukt (Saksa), Aben Maler (Tanska).

Teltassa tehtiin kauppaa vilkkaasti koko festivaalien ajan. Festivaalit onkin merkittävä myyntitapahtuma varsinkin pienille ja keskisuurille sarjakuvakustantajille, jotka tavallisesti tähtäävät uudet julkaisunsa ilmestymään juuri Helsingin festivaaleille.

Laiturin ohjelma

Vanhan linja-autoaseman tiloissa sijaitsevassa kulttuurikeskus Laiturissa esiintyi mm. Tarmo Koivisto. Laiturissa julkistettiin myös Lapsellisin pienlehti -kilpailun ja Taivaallisin pienlehti -kilpailun voittajat.

Tennispalatsin ohjelma

Helsingin taidemuseon studiossa Tennispalatsissa pidettiin perjantaina ammattilaispäivä, lauantaina Tennispalatsi oli pyhitetty Mangalle. Tennispalatsissa järjestettiin myös Sarjakuvan Kylli-täti -kilpailu, sarjakuvafestivaalien perinteinen kilpailu, jossa tarina kerrotaan livepiirtämällä.

Kirjasto 10:n ohjelma

Kirjasto 10:ssä esiintyi mm. Milla Paloniemi, sunnuntaina vietettiin supersankaripäivää.

Luckanin ohjelma

Kulttuurikeskus Luckanin tilat oli varattu Pienlehtitaivaalle, festivaalien perinteiselle omakustannetapahtumalle. Pöytäpaikat jaettiin ilman korvausta omakustanteiden julkaisijoille. Suomalainen omakustannesarjakuva on nousut kansainväliselle tasolle ja sen esittely ja tukeminen on yksi sarjakuvafestivaalien tärkeistä tehtävistä. Luckanissa esittäytyivät omakustanteillaan Arabian kääntöpaikan äitien sarjakuvakerho, Beargut, Hannele Richert & Toma Henry, Joensuun SarjaKuvaSeura, Jukka Koivusaari, Jukka-Petteri Eronen, Kaisa Leka, Kama Komix, Kiba Lumberg, Kaino-Kustanne, Kumiko-chan + ystävät, Limingan Taidekoulun sarjakuvalinja, Maija Siiki + 5 hlö, MKKEntertainment, Saatanan Satelliitit, Sammakkokuoro, Seitti Kustannus, Tampereen Sarjakuvaseura ry, Tea Tauriainen & Jussi Muttilainen, Tiitu takalo & A-K Laine ja Turun Sarjakuvakerho.

Henry's Pubin ohjelma

Henry's Pubissa vanhalla linja-autoasemalla yleisö sai nauttia niin sarjakuvallisista kuin musiikillisistakin esityksistä.

3. HELSINGIN 25. SARJAKUVAFESTIVAALIT

Näyttelyt

Festivaalien ohjelmaan kuului myös monipuolinen näyttelytarjonta. Erityisesti ranskalainen ja uusi pohjoismainen sarjakuvataide olivat hyvin esillä. Festivaalien virallisessa ohjelmassa olivat seuraavat näyttelyt:

SANNA ALA-OJALA: HUOMENNA ON SE PÄIVÄ
Rikhardinkadun kirjasto 8.–29.9.2010

LA CINQUIÈME COUCHE
Lasipalatsin Akkuna 1.–12.9. 2010

COMICS, MANGA & CO. DIE NEUE DEUTSCHE
COMIC-KULTUR
Goethe-instituutti 19.8.–16.9.2010

GUY DELISLE
Lasipalatsin näyttelytila 16.8.–5.9. 2010

DOTTERBOLAGET VISIITILLÄ
Kontti Lasipalatsin aukiolla 10.–12.9.2010

DUPUY & BERBERIAN
Lasipalatsin aukion pylväät 16.8.–26.9. 2010

TERHI EKEBOM: MOBILE
Napa-Galleria 1.–30.9.2010

GREETINGS FROM CARTOONIA
- STRIPBURGER-NÄYTTELY
Galleria Jangva, 25.8.–12.9.2010

BENDIK KALTENBORN
Aralis-kirjaston pylväät, 7.9.–2.10.2010

KAUPUNKISARJAKUVANÄYTTELY
Laituri 11.6.–12.9.

KONSEKVENNS
Sarjakuvakeskus 7.9.–2.10.2010

LIFE 10
Keidaskahvila 10.–30.9.2010

TOMMI MUSTURI: GAME OF LIFE
Lasipalatsin näyttelytila ja Mbar 7.–26.9.2010

MUUMIT
Päivälehdän museo 12.3.–31.1.0.2010

ALEKSEI NIKITIN: SARJAKUVIA DANIIL HARMSIN
TEKSTEISTÄ
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti 10.–24.9.2010

ANNI NYKÄNEN: MUMMO
Kampin palvelukeskuksen aula 2.–14.9.2010

MILLA PALONIEMI: DINOSAURUKSIA
Luonnontieteellinen museo 10.–12.10.2010

MILLA PALONIEMI: REMONTTI
Kirjasto 6.–19.9.2010

PEEKABOO – UUSI ETELÄ-AFRIKKA
Helsingin Taidemuseo 20.8.2010–16.1.2011

VILLE PIRINEN: YHESTI HENRY'S PUBISSA
Henry's Pub 10.–12.10.2010

UUTTA RANSKALAISTA SARJAKUVAA: ARKIELÄMÄÄ
Stoan galleria 30.8.10.–19.9.2010 ja Malmitalon aula
22.9.–12.10.2010

UUTTA RANSKALAISTA SARJAKUVAA:
TAITEILIJÄELÄMÄÄ
Kanneltalons galleria 22.9.–9.10.2010 ja Vuotalons galleria
12.10.–23.10.2010

AMANDA VÄHÄMÄKI: MUISTAKAA ESPANJAA
Ptarmigan 8.–15.9.2010

LÄJÄ ÄIJÄLÄ: X
Galleria Myymälä2 1.9.–12.9.2010

EMELIE ÖSTERGREN & KOLBEINN KARLSSON: MIKÄ
ON MINUN, ON MYÖS SINUN
Sarjakuvakeskus 7.9.–2.10.2010

Muu ohjelma

Iltaviihteestä vastasivat ravintolat Henry's Pub (perjantaiklubi), Belly (lauantaiklubi) ja Mbar (sunnuntaiklubi).

Työvoima

Festivaali jakoi kertapalkkiot tapahtuman tuottajalle, koordinaattorille, ohjelmakoordinaattoreille, tiedottajalle, graafikolle ja webmasterille sekä työpajojen vetäjille. Korvaamattomana työvoimana toimi jälleen joukko vapaaehtoisia, joiden vaativana tehtävänä oli mm. festivaalitelan pystytys ja purku.

Rahoitus

Helsingin sarjakuvafestivaalien rahoitus riippuu pitkälti yhteistyötahoista. Festivaalin suurin tukija on Opetusministeriö. Hankkeeseen kanavoitiin varoja myös Helsingin kaupungin yleisavustuksesta. Lisäksi Saksan suurlähetystö sponsoroit tapahtuman kunniavieraita. Kustantajayhteistyökumppanit WSOY ja LIKE sponsoroivat myös taiteilijavierailuita. Myös näyttelileasettajapaikkojen vuokrat auttoivat merkittävästi rahoittamaan päätapahtumapaikan tilavuokraa ym. kustannuksia.

Julkaisut ja tiedottaminen

Festivaali julkaisi Voima-lehden välissä tabloidkokoisen sarjakuvaliitteen, jossa esiteltiin mm. festivaalien kunniavieraat. Festivaalien verkkosivuilla ylläpidettiin ajantasaista tietoa tapahtuman kehittämisestä koko vuoden 2010 ajan.

4. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Venäjä-ohjelma

Vuonna 2010 Suomen sarjakuvaseura käynnisti hankkeen venäjän ja suomen välisen sarjakuvatoiminnan tehostamiseksi. Seura toi sarjakuvafestivaaleille näyttelyn ja vieraita, sekä pyrki edistämään venäläisen sarjakuvan yleistä tunnettavuutta suomessa. Projektin osana pyritään saamaan myös venäläisten sarjakuvantekijöiden töitä julkaistuksi suomeksi. Hankkeen toisena puolena seura jatkoi hyvää yhteistyötä venäläisten sarjakuvafestivaalien kanssa. Varsinkin Pietarissa tapahtuva Boomfest on nostanut suomalaista sarjakuvaa hyvin esille ja myös Suomen sarjakuvaseura on ollut näyttävästi esillä. Kutsuvieraina paikalla olivat Mari Ahokoivu ja Aino Sutinen.

ALEKSEI NIKITIN: SARJAKUVIA DANIIIL HARMSIN
TEKSTEISTÄ

Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti 10.-24.9.2010 + ohjelmaa

FINEST

Sarjakuvaseura tuotti yhdessä Suomen Viron-instituutin ja virolaisten sarjakuvatoimijoiden kanssa FINEST- sarjakuvanäyttelyn, jonka avajaisten yhteydessä järjestettiin sarjakuvapäivät 16.11 Riiassa ja 20.11. Tallinnassa. Näyttelyn kuraattoreina ovat toimivat Kalle Hakkola ja Joonas Sildre, Latvian osuuden on kuratoi David Schilter.

Yhteisnäyttely järjestettiin Tallinnan Solaris-vapaa-ajankeskuksessa. Näyttelyyn tekivät kymmenen suomalaista ja kymmenen virolaista sarjakuvataiteilijaa näkemyksensä aiheesta "Aamu, päivä, ilta ja yö". Suomesta olivat mukana Mari Ahokoivu, Terhi Ekebom, Kaisa Leka, Karri Laitinen, Mika Lietzén, Milla Paloniemi, Anna Sailamaa, Aino Sutinen, Petteri Tikkanen ja Marko Turunen.

Riiassa FINEST-näyttely avattiin Latvian kansalliskirjastossa tiistaina 16.11, ja esillä oli suomalais-virolaisen perusnäyttelyn lisäksi myös latvialaisten sarjakuvataiteilijoiden töitä. Myöhemmin hankkeeseen liittyvät mukaan myös unkarilaiset sarjakuvantekijät. Kolmen maan yhteistuotantona valmistuu vuoden 2011 alussa FINEST-antologia. Tallinnassa järjestettiin lisäksi sarjakuvapäivä Animated Dreams festivaalien yhteydessä. Päivä huipentui illalla Von Krahl – teatterissa järjestettyyn ja Suomen sarjakuvaseuran tuottamaan sarjakuvamaaotteluun, jossa molempien maiden sarjakuvapiirtäjät käyvät taistelua aikaa vastaan piirtäessään annetuista aiheista sarjakuvia.

Sarjakuvafestivaalit

Festivaaleilla vieraili merkittävä määrä ulkomaisia kunniavieraita. Vuoden pääteema oli espanjalainen sarjakuva. Teema näkyi lukuisina espanjalaistaiteilijavieraina. Vuonna 2009 vieraina nähtiin Stan Sakai (USA), Sergio Aragonés (USA / Meksiko), Lucie Durbiano (Ranska), J. M. Ken Niimura (Espanja), Javier de Isusi (Espanja), Olivier Bhérier-Vidal (Québec) sekä toimittaja Jesus Garcia (Espanja). Lisäksi festivaaleilla vieraili venäläisten sarjakuvataiteilijoiden delegaatio Pietarin Boomfest-sarjakuvatapahtumasta. Tarkemmin festivaalien kansainvälisestä ohjelmasta kohdassa 3.

Nordicomics

Suomen sarjakuvaseura ry koordinoi vuonna 2010 pohjoismaisen sarjakuvan projektin, jonka yhteydessä järjestettiin kiertävä pohjoismaista sarjakuvaa esittelevä näyttely sekä työpajoja ammattilais- sekä harrastelijapiirtäjille. Projekti oli jatkoa Helsingissä elokuussa 2009 pidetylle näyttelylle ja työpajalle.

Nordicomics.info -näyttely esitteli uutta pohjoismaista sarjakuvaa Suomesta, Ruotsista, Norjasta ja Tanskasta. Nordicomics.info -näyttely oli vuoden 2010 aikana esillä Norjassa, Ruotsissa, Tanskassa ja Venäjällä.

Näyttelyn kiertue aloitettiin Norjasta, jossa se oli esillä Oslon Serieteketissä, Gryneløkkassa sijaitsevassa sarjakuvakirjastossa. Näyttely järjestettiin yhteistyössä Oslon Serieteketin kanssa. Avajaisissa sarjakuvaseuraa kävi edustamassa Nordicomics.infon projektivastaava Mari Ahokoivu.

Tukholman näyttely sekä työpaja järjestettiin yhteistyössä Konstfack-taidekoulun kanssa. Konstfack tarjosi projektille näyttely- ja työskentelytilat sekä majoituksen. Työpajan suunnittelijoina toimivat Emelie Östergren ja Mari Ahokoivu. Näyttely oli esillä Galleri ShowKonstfackissa. Työpajassa suunniteltiin sarjakuvahahmoja, joista rakennettiin kolmiulotteisia teoksia. Valmiit työt olivat esillä näyttelyn yhteydessä viikonloppuna 6.-7.3.

Kööpenhaminassa näyttely ja työpaja olivat osa Komiks.dk -sarjakuvafestivaaleja. Työpaja alkoi keskiviikkona 5.5. ja jatkui sunnuntaille 9.5. Näyttely oli esillä Komiks.dk -festivaalien ajan viikonloppuna 8.-9.5. Työpajassa piirrettiin sarjakuvia teemana Kööpenhamina. Inspiraationa toimi Mary Wollstonecraftin vuonna 1796 kirjoitettu kuvaus Kööpenhaminasta. Sarjakuvista pyritään kokoamaan julkaisu myöhemmin vuoden 2011 aikana. Julkaisulle etsitään juuri kustantajaa. Kööpenhaminan työpajan ohjelmaan kuului myös vierailu tanskalaisten sarjakuvapiirtäjien työhuoneilla. Työpajan suunnittelijana toimivat Christian Skovgaard ja Mari Ahokoivu. Työpaja pidettiin keskiviikkona ja torstaina Billedeskolen i Tvillingehallernen tiloissa, paikallisella taidekoululla. Viikonloppuksi työpaja siirtyi Øsknehallenin, Komiks.dk -festivaalien yhteyteen. Näyttely oli myös esillä Øsknehallenissa, ja se oli yksi festivaalien päänäyttelyistä.

Näyttely oli esillä Pietarissa Boomfest-sarjakuvafestivaalien aikana 22.9.-17.10.2010. Näyttelyn yhteydessä järjestettiin työpaja pohjoismaalaisten ja venäläisten sarjakuvataiteilijoiden kesken. Työpaja ja näyttely pidettiin Suomi-instituutin tiloissa Pietarissa. Työpajassa piirrettiin sarjakuvia teemalla Pietari, ja sarjakuvat koottiin blogiin osoitteeseen <http://nordicomics.sarjakuvablogit.com>.

Projektista vastasivat Suomen sarjakuvaseuran puolesta Kalle Hakkola ja Mari Ahokoivu. Projektin rahoittivat Pohjoismaainen kulttuurirahasto sekä Suomen sarjakuvaseura ry. Jokaisen kaupungin yhteistyökumppanit ottivat myös osaa projektin kustannuksiin.

Ranskalainen syksy

Uusi eurooppalainen sarjakuva pukee arjen ruuduiksi. Omaelämäkerrallisuus ja arkirealismi ovat olleet sarjakuvan suuria trendejä 90-luvulta alkaen. Arkielämää-näyttely esittelee kolme tekijää, jotka purkavat arkikokemuksiaan sarjakuvan keinoin. Ranskalainen Manu Larcenet kuvaa Pieniä voittoja -sarjakuvassaan lähestyvää keski-ikäisen kriisiä, Marjane Satrapin Pistoja paljastaa iranilaisten naisten arjen suljettujen ovien takaa ja Marguerite Abouet'n sekä Clément Oubrerien Aya maalaa humoristisen kuvan 1970-luvun Norsunluurannikon elämänmenosta.

Liikkuminen henkilökohtaisella tasolla on myös vapauttanut tekijät kuvaamaan yhteiskunnan kipupisteitä ilman, että teokset ovat olleet vaarassa muuttua saarnaaviksi tai ylimielisen opettavaisiksi. Eteisen oven ja keittiön tiskialtaan väliin mahtuu kokonainen maailma.

4. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Mocca

Suomen sarjakuvaseura on järjestänyt useana vuotena suomalaisen delegaation New Yorkissa järjestettävään Mocca-festivaaliin.

Festivaalivierailut muualla

Lisäksi Sarjakuvaseuralta kävi edustajia esimerkiksi seuraavilla kansainvälisillä festivaaleilla: SPX (Tukholma), Oslo, Angoulemen sarjakuvafestivaalit (Ranska), Fumetto (Luzern), Comica (Lontoo).

5. NÄYTTELYTOIMINTA

5.1 SARJAKUVAKESKUKSEN NÄYTTELYT

Sarjakuvakeskuksella oli vuonna 2010 seuraavat näyttelyt:

HAPPINES IS WARM GUN 5.1.-23.1.2010

Friidu Kahjon Happines is warm gun -näyttely koostui akryylimaalauksista ja kollaaseista. Inspiraatioita Friidu Kahjolle ovat antaneet underground-sarjakuvat, erotiikka, huu-haa -opit sekä rakkaus elämää ja ihmisiä kohtaan.

RAIVOA JA LAMAANNUSTA-KIILAN NÄYTTELY 2.-20.2.2010

Kirjallisuuden ja taiteen kehittämiseen pyrkivän Kiilan albumi 2010 koostui ensimmäistä kertaa sarjakuvista, muutamien vasemmistolaista sarjakuvaa käsittelevien artikkelien ohella. Galleria Sarjakuvakeskuksen näyttely tarjosi katsauksen teoksen sarjakuvataiteeseen.

PARASTA JÄLKEEN 1.1.2009-VUOSI KARIKATYRISTIEN JA PILAPIIRTÄJIEN SILMIN. 2.3.-3.4.2010

Galleria Sarjakuvakeskuksessa oli nähtävillä Suomen karikatyrastien ja pilapiirtäjien killan SKARPPIEN ensimmäinen yhteisnäyttely.

PÄIVITYKSIÄ- SARJAKUVABLOGINÄYTTELY 6.4.-30.4.2010

Sarjakuvabloginäyttelyssä oli näytteillä nuorten nettisarjakuvantekijöiden töitä.

HANNU ESKO 1983-2009 TOUKOKUU 2010

Sarjakuvantekijä, taidemaalari ja kuvittaja Hannu Esko menehtyi äkillisesti joulukuussa 2009 vain 26-vuotiaana. Hän oli monipuolinen ja lahjakas tekijä, joka oli kotonaan niin huumoristriippien kuin realistisen öljyvärimaalauksen parissa. Toukokuun ajan esillä ollut näyttely keskittyi erityisesti Hannun tekemiin tilaustöihin: karikatyyreihin ja eri tahoille tehtyihin sarjakuviin.

EETU PELLONPÄÄN GRAAFISIA VISIOITA 2.6.-25.6.2010

Eurooppalaisen ja amerikkalaisen taidesarjakuvan graafinen muotokieli on ollut suuri innoittaja hänen piirros-orientoituneen kuvataiteensa kehityksessä. Eetu Pellonpään työt ovat tiivistyneet enempi sarjattomiin taidekuviin, joissa spontaanit näyt hakevat muotoaan, raportoiden rehellisiä ajatuksia tekijän sisäisestä maailmasta.

HEINÄKUUN NÄYTTELY – VEERA NUMMI: PIENI ILOINEN ELÄMÄNI

Veera Nummen näyttely koostui hänen elämästään muodostuvista sarjakuvista ja akryylimaalauksista.

MAY THE FORCE BE VIT TU -NÄYTTELY 21.-25.8.2010

Ruotsalainen naisten sarjakuvakollektiivi vieraili Helsingissä. Sarjakuvakeskuksella järjestettiin työpaja, jossa oli mukana suomalaisia ja ruotsalaisia taiteilijoita. Työpajan aikana koottiin näyttely Sarjakuvakeskukselle, josta näyttely jatkoi kulkuaan Helsingin 25. sarjakuvafestivaaleille.

KONSEKVENS 7.9.-2.10.2010

Eteläruotsalaiset sarjakuvataiteilijat Susanne Johansson ja Mattias Elftrop tekevät yhteistyötä nimellä Wormgod. Konsekvens näyttelyn teemana on atomipommi ja sen varjossa kasvaneiden muuttunut ajattelutapa. Helsinkiin näyttely saapui uudessa kehitysvaiheessa; pääpaino oli siirtynyt käsittelemään sodan ja nationalismin kaltaisia ilmiöitä.

KOLBEINN KARLSSON & EMELIE ÖSTERGREN: MIKÄ ON MINUN, ON MYÖS SINUN 7.9.-2.10.2010

Mikä on minun, on myös sinun (Allt mitt är ditt) on kahden taiteilijan välinen dialogi. Näyttely paljasti arkisista esineistä uusia puolia. Emelie Östergren ja Kolbeinn Karlsson vaihtivat esineitä keskenään tehdäkseen niistä taidetta. Tuloksena hiljainen dialogi, jossa taiteilijat löytävät jotakin yhteistä toistensa esineiden kautta. Mukana oli myös Kolbeinn Karlssonin lyhytelokuva Nukkuminen ja ruoasta uneksminen.

SARJAKUVAMAAOTTELU 11.-22.10.2010

Ville Pirinen (FIN) vs. Kolbeinn Karlsson (SWE)ittelivät livepiirtämisessä ja pisteet ratkaistiin huutoäänestyksellä, Black Peiderin lempeänkarheen hahmon siivittämänä. Sarjakuvakeskuksen galleriassa oli esillä videotaltiointi ja kilpailutyöt.

FRÈDÈRIC MAGAZINE -NÄYTTELY 26.10.-12.11.2010

Frédéric Magazine on 2004 perustettu räyhäkäs ranskalainen taiteilijaryhmä, joka julkaisee samannimistä paperi- ja nettilehteä sekä järjestää näyttelyitä ympäri maailmaa. Helsingin vierailulle kutsuttiin kolme ryhmän taiteilijaa: Emmanuelle Pidoux, Frédéric Fleury ja Jonas Delaborde. Sarjakuvakeskuksen näyttely esitteli originaaleja Frédéricin julkaisuista sekä printtejä muilta osallistuvilta taiteilijoilta eri maista. Vierailevat taiteilijat pitivät myös työpajan keskuksella 28.-29.10.

SALAPOLIISISARJAKUVAKURSSIN NÄYTTELY 22.11.-3.12.2010

Salapoliisisarjakuvakurssi on draamallinen sarjakuvakurssi, jossa lapset oppivat sarjakuvan alkeita salapoliisitehtävien kautta. Sarjakuvakurssin pienet salapoliisit olivat Vironniemen päiväkodin esikoululaisia, jotka suorittivat esimerkillisesti salapoliisin tutkinnon. Esikoululaiset rakensivat itse Salapoliisisarjakuvanäyttelyn, jossa oli esillä kurssin aikana tehtyjä sarjakuvia ja muita tehtäviä sekä rekvisiittaa.

SØREN MOSDAL: LOST HIGHWAY -NÄYTTELY 7.12.-21.1.2010

Mosdal on tanskalainen sarjakuvataiteilija ja kuvittaja. Mieheltä on ilmestynyt kolme omaa albumia ja useita antologiatarinoita. Mosdal oli Helsingissä taiteilijaresidenssivierailulla. Lost Highway kertoi tarinan countrymusiikkilegenda Hank Williamsin viimeisestä maanpäällisestä yöstä. Hän kuoli alkoholin ja lääkkeiden yliannostukseen sinisen Cadillacinsa takapenkillä matkalla vuoden 1953 uudenvuodenkonserttiin.

5. NÄYTTELYTOIMINTA

5.2 SARJAKUVAFESTIVAALIEN NÄYTTELYT

SANNA ALA-OJALA: HUOMENNA ON SE PÄIVÄ
Rikhardinkadun kirjasto 8.–29.9.2010

LA CINQUIÈME COUCHE
Lasipalatsin Akkuna 1.–12.9. 2010

COMICS, MANGA & CO. DIE NEUE DEUTSCHE
COMIC-KULTUR
Goethe-instituutti 19.8.–16.9.2010

GUY DELISLE
Lasipalatsin näyttelytila 16.8.–5.9. 2010

DOTTERBOLAGET VISIITILLÄ
Kontti Lasipalatsin aukiolla 10.–12.9.2010

DUPUY & BERBERIAN
Lasipalatsin aukion pylväät 16.8.–26.9. 2010

TERHI EKEBOM: MOBILE
Napa-Galleria 1.–30.9.2010

GREETINGS FROM CARTOONIA -
STRIPBURGER-NÄYTTELY
Galleria Jangva, 25.8.–12.9.2010

BENDIK KALTENBORN
Aralis-kirjaston pylväät, 7.9.–2.10.2010

KAUPUNKISARJAKUVANÄYTTELY
Laituri 11.6.–12.9.

KONSEKVENNS
Sarjakuvakeskus 7.9.–2.10.2010

LIFE 10
Keidaskahvila 10.–30.9.2010

TOMMI MUSTURI: GAME OF LIFE
Lasipalatsin näyttelytila ja Mbar 7.–26.9.2010

MUUMIT
Päivälehdien museo 12.3.–31.1.0.2010

ALEKSEI NIKITIN: SARJAKUVIA
DANIIL HARMSIN TEKSTEISTÄ
Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti 10.–24.9.2010

ANNI NYKÄNEN: MUMMO
Kampin palvelukeskuksen aula 2.–14.9.2010

MILLA PALONIEMI: DINOSAURUKSIA
Luonnontieteellinen museo 10.–12.10.2010

MILLA PALONIEMI: REMONTTI
Kirjasto 6.–19.9.2010

PEEKABOO – UUSI ETELÄ-AFRIKKA
Helsingin Taidemuseo 20.8.2010–16.1.2011

VILLE PIRINEN: YHESTI HENRY'S PUBISSA
Henry's Pub 10.–12.10.2010

AMANDA VÄHÄMÄKI: MUISTAKAA ESPANJAA
Ptarmigan 8.–15.9.2010

LÄJÄ ÄIJÄLÄ: X - Galleria Myymälä2 1.9.–12.9.2010

EMELIE ÖSTERGREN & KOLBEINN KARLSSON: MIKÄ
ON MINUN, ON MYÖS SINUN
Sarjakuvakeskus 7.9.–2.10.2010

5.3 ARABIANRANNAN KIRJASTON NÄYTTELYT

**Vuonna 2010 Arabianrannan kirjastossa oli
kaikenkaikkiaan viisi sarjakuvanäyttelyä:**

EMMI VALVE - YHTÄ SIRKUSTA, 1.11.2009-9.3.2010
Näyttely oli kokoelma sekä julkaistuja että julkaisemattomia
sarjakuvia. Esillä oli selkeästi päiväkirjamaisia ja omakohtaisia
piirroksia, mutta myös tilaustöitä.

MIUKKI KEKKONEN & MIKKO MÄKELÄ – RÄKÄÄ
LAPASESSA, 9.3.-1.6.2010
Näyttely koostui tekijöiden kuvapäiväkirjamerkinnoistä
vuosilta 2006-2010. Osa merkinnoistä oli jo aiemmin julkaistu
internetissä (sarjakuvablogissa), mutta mukana oli myös
ennenjulkaisematonta materiaalia.

ANNUKKA MÄKIJÄRVI – KERTOMUKSIA KORSOSTA
1.6.-7.9.2010
Näyttely koostui sarjakuvanovelleista ja -stripeistä. Työt
olivat syntyneet vuosina 2008-2010 Vantaan Korsossa,
jossa Annukka on tänä aikana asunut. Alueen asukkaiden
ja arkkitehtuurin luoma autenttinen ilmapiiri on toiminut
sarjakuvien inspiraation lähteenä.

BENDIK KALTENBORN – SARJAKUVAFESTIVAALIEN
ALAINEN NÄYTTELY, 7.9.–2.10.2010

JOONAS LEHTIMÄKI – ANONYMIT ELÄIMET
-NÄYTTELY, 29.10.2010-17.1.2011
Näyttely esitteli monipuolisesti ja syväluotaavasti Nyt-liitteessä
ja Aino-lehdessä ilmestyvää strippisarjakuvaa sekä siitä
syntyneitä oheistuotteita.

5.4 MUUT NÄYTTELYT

UUTTA RANSKALAISTA SARJAKUVAA: ARKIELÄMÄÄ
Stoan galleria 30.8.10.–19.9.2010
ja Malmitalon aula 22.9.–12.10.2010

UUTTA RANSKALAISTA SARJAKUVAA:
TAITEILIJÄELÄMÄÄ
Kanneltalons galleria 22.9.–9.10.2010
ja Vuotalons galleria 12.10.–23.10.2010

PUUPÄÄPALKITTU TIINA PYSTYNEN
Kansalliskirjasto tammikuu 2010

6. MUU TOIMINTA

6.1 VERKKOPALVELUT

Finnishcomics.info

Sarjakuvaseura käynnisti sarjakuvanvientiin keskittyvän englanninkielisen finnishcomics.info sivuston. Sivustolle kerätään informaatiota suomalaisista näyttelyistä, julkaisuista, tapahtumista ja vierailuista ulkomailla. Sivusto on tarkoitettu saattaa koko kentän yhteiseen käyttöön.

Valistavasarjakuva.info

Syksyllä 2011 perustettu sivusto luotiin tukemaan ja esittelemään Sarjakuvaseuran valistavaa nuortentoimintaa, sekä esittelemään uusia keinoja sarjakuvan monimuotoisesta käytöstä. Sivusto on suunnattu nuorisotyön kentällä työskenteleville ja se tarjoaa ideoita, materiaalia ja näytteitä nuorten kanssa tehdyistä töistä, sekä toimii linkkinä eri alan ammattilaisten välillä. Sivusto mahdollistaa vastaavien projektien toteuttamisen valtakunnallisesti.

Sarjakuvablogit.com

Suomen sarjakuvaseuran vuonna 2008 perustama sarjakuvablogit.com-internetsivusto tarjoaa kaikille halukkaille ilmaisen alustan sarjakuvablogaamiselle ja on lyhyen olemassaolonsa aikana kerännyt jo suuren joukon suomalaisia sarjakuvataiteilijoita jakamaan joskus intiimejäkin hetkiä elämästään sarjakuvan muodossa. Joukkoon mahtuu niin innokkaita harrastajia kuin ammattilaisiakin. Suuren suosion saavuttaneessa palvelussa on jo yli 400 blogia.

Kun Lehti-Lempi jaettiin ensimmäisen kerran vuonna 1987, ei internetistä paljoa tiedetty. Blogista tai sarjakuvablogeista puhumattakaan. Nyt 22 vuotta myöhemmin ajat ovat muuttuneet ja internetistä on tullut merkittävä kanava kaikenlaisen median ja taiteen, myös sarjakuvien julkaisulle.

Suomen sarjakuvaseuran vuonna 2008 perustama sarjakuvablogit.com -internetsivusto tarjoaa kaikille halukkaille ilmaisen alustan sarjakuvablogaamiselle ja on lyhyen olemassaolonsa aikana kerännyt jo suuren joukon suomalaisia sarjakuvataiteilijoita jakamaan joskus intiimejäkin hetkiä elämästään sarjakuvan muodossa. Joukkoon mahtuu niin innokkaita harrastajia, kuin ammattilaisiakin. Ahkerimmat lisäävät merkintöjä lähes päivittäin, toiset harvemmin. Lopputuloksena on sivusto, jolla julkaistaan valtava määrä elämän ja arjen makuista sarjakuvaa suoraan suomalaisten sarjakuvataiteilijoiden elämästä.

Kvaak

Vuonna 2009 Suomen sarjakuvaseura otti Kvaak.fi -sarjakuva-portaalin hallintaansa. Kvaak on sarjakuvia asiallisen journalistisella mutta viihdyttävällä asenteella uutisoiva, arvosteleva ja seuraava, jatkuvasti päivittyvä ja kehittyvä verkkopalvelu. Palvelu aloitti toimintansa toukokuussa 2003 ja tavoittaa nykyisin yli 25 000 yksittäistä sarjakuva-aiheista kiinnostunutta käyttäjää kuukaudessa.

Nordicomics.info

On yhteispohjoismainen kirjastotietokanta, jota Suomen sarjakuvaseura ylläpitää. Sivusto sisältää kirjastotietokannan lisäksi informaatiota pohjoismaisesta sarjakuvasta. Sivustoa käytetään apuna myös pohjoismaisten sarjakuvakeskusten yhteistyössä.

Sarjakuvaseura.fi

Sarjakuvaseura.fi on Suomen sarjakuvaseuran viralliset verkkosivusto. Sivustolta löytyy sarjakuvakalenteri, originaalivälitys, uutisia, kirpputori ja monia muita kokonaisuuksia. Sarjakuvaseura.fi toimii sekä Suomen sarjakuvaseuran, että Sarjakuvan juhluvuoden virallisena tiedotuskanavana.

24tuntiasarjakuvaa.info

Sarjakuvaseura perusti vuonna 2009 24 tuntia sarjakuvaa -tapahtuman kotimaisen kuvagallerian. 24 tuntia sarjakuvaa -tapahtuma kerää vuosittain paljon kotimaisia tekijöitä eri puolille Suomea. Ideana on tehdä 24 sivua sarjakuvaa 24:ssä tunnissa. Tapahtumaan osallistuu niin harrastajia, kuin ammattilaisiakin.

Joonas-arkisto

Projektin tarkoitus on saattaa sarjakuvantekijä Veikko "Joonas" Savolaisen laajan tuotannon keskeinen osuus tallennetuksi digitaaliseen muotoon. Graafinen suunnittelija Riikka Palttala skannasi, kuvakäsitteli ja siirsi arkistoon vuoden 2009 aikana kaikkiaan 13 Joonas-seikkailua - yhteensä 1073 strippiä. Lisäksi tallennettiin 51 yksittäistä näytettä Veikko Savolaisen muista sarjakuvista. Työryhmä halusi sijoittaa Joonas-arkiston näkyvään paikkaan, jotta sarjakuvasta kiinnostuneet ihmiset voisivat löytää sen. Tärkeää oli myös sijoituspaikan turvallisuus ja pysyvyys. Yhteistyöstä keskusteltiin Suomen Kansalliskirjaston ja Suomen Sarjakuvaseuran kanssa. Kansalliskirjasto ilmoitti olevansa kiinnostunut sijoittamaan kokoelmiinsa valmiin Joonas-arkiston. Suomen Sarjakuvaseura puolestaan kertoi, että heillä on ollut tekeillä sarjakuvan kuva-arkisto, jonka osaksi Joonas-sarjakuvat voisi tallentaa. Tähän ratkaisuun lopulta päädyttiin. Kuva-arkiston perustana toimiva galleriasovellus osoittautui Joonas-työryhmän kriteerien mukaiseksi: Se on helppokäyttöinen ja selkeä niin kuvien katsojan kuin tallentajan näkökulmasta, sarjakuvia voi lukea sujuvasti strippi kerrallaan ja kuviin voi liittää hakusanoja, joiden perusteella tiettyä Joonas-seikkailua tai -hahmoa voi etsiä. Palvelusta löytyy Joonas-arkisto kokonaisuudessaan internet-käyttöön sopivassa koossa. Originaalikokoiset kuvat on säilytetty digitaalisessa muodossa erikseen. Tietokantaa on tarkoitettu vielä täydentämään Veikko Savolaisen runsas tuotanto muiltakin osin.

Sarjakuvantekowiki

Sarjakuvaopettaja Keijo Ahlqvistin hanke wikimuodossa olevasta sarjakuvaoppaasta, joka kertyy jatkuvasti kattavammaksi. Suomen sarjakuvaseura osallistuu sivuston ylläpitoon.

SIVUSTO	VIERAILIJOITA	VIERAILUJA	SIVUPYYNTÖJÄ
sarjakuvafestivaalit.fi	21453	58913	207371
sarjakuvaseura.fi	29998	54931	411623
24tuntiasarjakuvaa.info	8128	13236	522030
finnishcomics.info	5195	5826	20237
valistavasarjakuva.info	45	63	1191
sarjakuvablogit.com	576719	1909298	10355672

6. MUU TOIMINTA

6.2 KURSSIT JA KOULUTUSTOIMINTA

Vuoden 2010 aikana Sarjakuvakeskus keskitti paljon huomiota opetuksen kehittämiseen. Suomen sarjakuvaseura aloitti Sarjakuvakeskuksen kautta hankkeen, jossa keskus hakee taiteen perusopetuksen piiriin. Vuoden 2010 aikana valmistui opetussuunnitelma ja vuonna 2011 hankkeen eteenpäin viemistä jatketaan. Suunnitelmien mukaan Sarjakuvakeskuksen tulisi siirtyä taiteen perusopetuksen piiriin vuonna 2012.

Keskuksen ulkopuolelle myytävien kurssien, työpajojen ja luentojen myynnin edistämiseksi on aloitettu rekisterin kokoaminen opettajista ja Sarjakuvakeskuksen sivuille on lisätty sivusto, josta voi tilata kurseja. Keskuksen opettajalistalla olevat opettajat voivat tarjota kurseja myyntiin verkkosivuille. Tarkoituksena on laajan ja monipuolisen verkoston ja kurssivalikoiman luominen.

Kurssien määrää on lisätty tuntuvasti verrattuna viime vuoteen ja kurssitoiminnan laajentamista jatketaan vuonna 2011. Opetustoiminnan laajentaminen mahdollistuu myös fyysisen opetustilan uudistamisen ja jakamisen kautta. Uusi opetustila mahdollistaa kahden päällekkäisen kurssin järjestämisen.

Sarjakuvakeskuksen vuoden 2010 kurssit

AIKUISTEN KURSSIT KEVÄÄLLÄ 2010

INSPIROIVA SARJAKUVAKURSSI VASTA-ALKAVILLE JA EDISTYNEEMMILLE

Kurssilla käydään sarjakuvan perusteet läpi, mutta kurssi keskittyy erilaisten piirustus-, kirjoitus- ja sarjakuvaharjoitusten tekemiseen. Opettajana Mari Ahokoivu.

KARIKATYYRI/PILAPIIRROSKURSSI

Kurssilla tutustutaan lehtiopiirtämiseen ja ideointiin monipuolisesti: aiheita etsitään niin kovalähtöisesti kuin päivän uutisistakin. Opettajina Jyrki Vainio, Heikki Paakkanen ja Timo Mäkelä.

TEKSTAUSKURSSI

Kurssin teemoja ovat sarjakuvatekstauksen työvälineet nyky-päivän vaatimuksia unohtamatta, tekstauksen huomioiminen jo luonnosteluvaiheessa, oman tekstastyylin kehittäminen ja variointi. Opettajina Mikko Huusko ja Jussi Pakkanen.

LASTEN KURSSIT KEVÄÄLLÄ JA KESÄLLÄ 2010

6-13 VUOTIAIDEN ILTAPÄIVÄTYÖPAJAT

Kurssilla käydään läpi sarjakuvanteon vaiheet – ideointi, käsikirjoittaminen, luonnostelu, puhtaaksi piirtäminen ja tekstaus – itse tehden. Suunnitellaan hahmoja ja ideoidaan ympäristöjä. Kurssilaiset tutustuvat erilaisiin työvälineisiin. Opettajana Antti Hintsa.

KOULULAISTEN HIIHTOLOMAKURSSI

Tehdään omia ja yhteisiä sarjakuvia, tutkitaan ja luetaan lomaluun sopivaan leppoisaan tahtiin. Opettajana Antti Hintsa.

POIKKITAITEELLISET SARJAKUVATYÖPAJAT LAPSILLE

Kurssilla tutustutaan poikkitaiteellisiin sarjakuvamenetelmiin. Opettajana Antti Hintsa.

AIKUISTEN KURSSIT SYKSYLLÄ 2010

INSPIRAATIOKURSSIN PALUU

Kurssin aikana tehdään oma sarjakuvalehti. Samalla käydään läpi sarjakuvan tekoprosessi tarinan ideoinnista valmiin lehden painamiseen. Kurssilla tehdään pieniä harjoituksia tekoprosessin eri vaiheisiin liittyen, mutta pääpaino on oman lehden työstössä. Opettajana Mari Ahokoivu.

KOMIIKAN JA HUUMORIN TYÖKALUT

Kurssilla opiskelija tutustuu komiikan eri teorioihin sekä kokeilee erilaisia menetelmiä ja työtapoja komiikan luomiseen sarjakuvan keinoin. Opettajana Joonas Lehtimäki.

OPI RANSKAA SARJAKUVAN AVULLA

Kurssi koostuu lukupiireistä, vierailuista ranskalaisiin sarjakuvanäyttelyihin ja tutustumiskäynneistä Ranskan kulttuurikeskukseen sekä sarjakuvaseuran kokoelmalle. Opettajana Toma Alain Henry.

KÄSIKIRJOITUSTYÖPAJA

Työpaja on tehtäväpainotteinen ja sisällöltään se painottuu tarinankerrontaan, henkilöhaamoon, tarinan rakenteeseen, writer's blockiin ja kokonaisuuden hallintaan. Opettajana Antti Hintsa.

FRÉDÉRIC MAGAZINE -TYÖPAJA

Työpajassa lähdetään liikkeelle enemmän piirustuksellisista kuin sisällöllisistä lähtökohdista. Ensimmäinen päivä piirretään eri tekniikoilla ja toisena koostetaan julkaisu tulostaen ja kopiokoneella. Työpaja liittyi ranskalaisten Frédéric Magazine -taiteilijaryhmän jäsenten vierailuun syksyllä 2010, opettajina toimivat Emmanuelle Pidoux, Frédéric Fleury ja Jonas Delaborde.

KUVATAIDEOPETTAJALIITON KOULUTUSPÄIVÄ

Työpajatyöskentelyyn keskittyvä koulutus pidettiin lauantaina 13.11.2010 Helsingin Sarjakuvakeskuksessa, aiheena Sarjakuvan opettaminen ja käyttö opetuksessa. Työpajoja oli kaksi joissa tutustuttiin erilaisiin ideointimenetelmiin ja luovuustekniikoihin sarjakuvanavulla sekä perehdyttiin sarjakuvaan ja sen opettamiseen tarinankerronnan näkökulmasta.

LASTEN KURSSIT SYKSYLLÄ 2010

6-13 VUOTIAIDEN ILTAPÄIVÄTYÖPAJAT

Kurssilla käydään läpi sarjakuvanteon vaiheet – ideointi, käsikirjoittaminen, luonnostelu, puhtaaksi piirtäminen ja tekstaus – itse tehden. Suunnitellaan hahmoja ja ideoidaan ympäristöjä. Kurssilaiset tutustuvat erilaisiin työvälineisiin. Opettajana Antti Hintsa.

SYYSLOMAN PIENLEHTITYÖPAJA

Tehdään omia ja yhteisiä sarjakuvia, tutkitaan ja luetaan lomaluun sopivaan leppoisaan tahtiin. Opettajina Kalle Hakkola ja Antti Hintsa.

SALAPOLIISISARJAKUVAKURSSI LAPSILLE

Kurssi on draamallinen lapsille suunnattu sarjakuvakurssi, joka on rakennettu salapoliisiteeman ympärille. Opettajina Antti Hintsa ja Karri Lehtonen.

6. MUU TOIMINTA

SÄÄNNÖLLISET ILMAISET TYÖPAJAT SARJAKUVAKESKUKSELLA

MAANANTAIN NUORTEN TYÖPAJAT

Nuortenpaja on suunnattu noin 12-17-vuotiaille ja siellä tutustutaan sarjakuvien tekemiseen vapaamuotoisten tehtävien kautta. Vetäjänä sarjakuvapiirtäjä ja lähihoitaja Petri Koikkalainen. Työpajan yhteisblogi toimii osoitteessa <http://oravien.sarjakuvablogit.com>

PERJANTAIN TYÖPAJAT KAIKILLE

Työpajat ovat joka perjantai Sarjakuvakeskuksen omissa tiloissa järjestettäviä avoimia tilaisuuksia, joihin kuka tahansa voi saapua työstämään omia sarjakuviaan.

LASTEN LAUANTAI

Lasten lauantai on osa joka kuun viimeisenä lauantaina järjestettävää Sarjislauantai-tapahtumaa. Avoin työpaja on ollut suosittu kaikenikäisten lasten keskuudessa.

SARJAKUVAKESKUKSELLA JÄRJESTETYT ERILAISET KOULUTUSTILAISUUDET

KUVATAIDEOPETTAJALIITON KOULUTUSPÄIVÄ

Työpajatyöskentelyyn keskittyvä koulutus pidettiin lauantaina 13.11.2010 Helsingin Sarjakuvakeskuksessa, aiheena Sarjakuvan opettaminen ja käyttö opetuksessa. Työpajoja oli kaksi joissa tutustuttiin erilaisiin ideointimenetelmiin ja luovuustekniikoihin sarjakuvan avulla sekä perehdyttiin sarjakuvaan ja sen opettamiseen tarinankerronnan näkökulmasta.

ANIMATRICKS- FESTIVAALIEN TYÖPAJA

SARJAKUVAN KEINOT HOITOTYÖSSÄ -KOULUTUSPÄIVÄ

Sarjakuvakeskuksella vieraillee säännöllisesti lastentarha- ja koululaisryhmiä sekä oppilaita eri taideoppilaitoksista. Nämä vierailut sisältävät yleensä lyhyen käytännön työpajan.

SARJAKUVAKESKUKSEN KURSSIT TALON ULKOPUOLELLA 2010

KOTKAN LASTEN KULTTUURIKESKUKSEN SARJAKUVATYÖPAJAT LAPSILLE JA NUORILLE

Kotkassa järjestetyt työpajakokonaisuudet ovat osa Kotkan Lasten kulttuurikeskuksen hanketta, jossa nuorille tarjotaan mahdollisuus tutustua erilaisiin taidemuotoihin käytännössä.

SARJAKUVAN PERUSKURSSI HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Yhteisöllinen sarjis -kurssin työpajat Hämeenlinnan kouluissa

ESPOON KULTTUURIKESKUKSEN KUTITUS -FESTIVAALIN SARJAKUVATYÖPAJAT

Vuonna 2010 KUTITUS- festivaalien teemana oli ranska ja Sarjakuvakeskus vastasi festivaalien työpajoista. Teemoina työpajoissa olivat Asterix ja Obelix.

HELSINGIN LUONNONTIETEELLISEN MUSEON DINOSAURUSSARJAKUVATYÖPAJAT

Helsingin sarjakuvafestivaalien yhteydessä järjestettiin Luonnontieteellisessä museossa työpajoja lapsille. Työpajat olivat festivaalien teeman mukaisesti dinosaurusaiheisia.

HELSINGIN KIRJAMESSUJEN AVOIN TYÖPAJA

Kirjamessuilla Sarjakuvakeskus järjesti avoimen työpajan, joka oli pääasiassa suunnattu lapsille, mutta työpajaan osallistuivat useat messukävijät ikään katsomatta. Työpajan parhaita tuloksia koottiin messuilla 36 tunnissa työstettyyn Sarjakuvalehti-ilmaisjakelutabloidiin.

ARTOVA-KAUPUNGINOSAYHDISTYKSEN TAPAHTUMIA

Arabian piknik- tapahtumassa elokuussa Sarjakuvakeskus järjesti ilmaisen sarjakuvatyöpajan lapsille. Arabianrannan Kekrijuhliissa marraskuussa Sarjakuvakeskus järjesti ilmaisen sarjakuvatyöpajan juhlan teeman mukaisesti: menneitä tapahtumia kirjattiin sarjakuviksi ja poltettiin kekritulilla.

6.3 HELSINGIN KIRJAMESSUT

Suomen sarjakuvaseura osallistui seitsemättä kertaa Helsingin kirjamesseille, jotka pidettiin 28.-31.10. Messukeskuksessa. Suomen sarjakuvaseura piti osastoa, jossa oli erilaista sarjakuva ohjelmaa. Paikalla oli lukuisia kotimaisia ja ulkomaisia vieraita, joita monet olivat mukana erilaisissa lavaohjelmissa. Pienkustantajat saivat tuoda tuotteitaan myyntiin ja osaston päivystys hoidettiin vapaaehtoisvoimin. Torstaina ja perjantaina osastolla järjestettiin työpajoja lapsille ja nuorille.

Vuoden 2010 suurimpana ponnistuksena messuilla tehtiin tabloid-muotoinen sarjakuvalehti. Lehden materiaali tuotettiin paikanpäällä ja se taitettiin osastolla. Siitä otettiin 10.000 kappaleen painos, joka jaettiin viikonlopun aikana messuvieraille. Lehden tekijöinä olivat lukuisten kotimaisten tekijöiden (esim. Ville Ranta, Pertti Jarla, Jyrki Heikkinen, Anni Nykänen) lisäksi kaikki Sarjakuvaseuran kansainväliset vieraat (esim. Charles Berberian, Rui Tenreiro, Joonas Sildre). Lehti julkaistiin myös jälkikäteen pdf muodossa sarjakuvaseuran internetsivuilla.

Yhteistyö Suomen messujen kanssa jatkuu ensi vuonna, entistä monimuotoisempana.

6.4 LASTEN- JA NUORTENTOIMINTA

Lastentoiminta

Lastentoimintaa järjestettiin säännöllisesti ja monipuolisesti niin Sarjakuvakeskuksella kuin ulkopuolisissa paikoissa. Seura järjesti avoimia työpajoja esimerkiksi...

Nuortentoiminta

Nuorten viikottainen ilmainen sarjakuvapaja tarjosi matalakynnyksisen mahdollisuuden syventää ja saada tukea harrastukseen, sekä tavata muita samasta harrastuksesta kiinnostuneita helsinkiläisiä ja sen lähialueen nuoria.

Pajatoimintaa ohjattiin nuorisolähtöisesti ja sen sisältö muotoutui yhteisiintehtäviin ja omiin projekteihin. Nuoria haastettiin harjoitusten ja erilaisten aiheitten kautta pohtimaan omaa minäkuvaansa, suhdettaan tuevaisuuteen, koulutukseen,

6. MUU TOIMINTA

yhteiskuntaan, rasismiin ja esimerkiksi päihteisiin.

Nuoria kannustettiin ja ohjattiin osallistumaan erillisiin kilpailuihin, perustamaan omia blogeja, jotka yhdistivät entises-tään tiivitä ydinryhmää ja anoi nuorille mahdollisuuden esitellä töitään myös pajan ulkopuolella.

Valistavasarjakuva

Syksyllä 2010 käynnistetty projekti tarjosi pienryhmätoimin-tana ilmaista valistavaa sarjakuvapaja toimintaa Helsingin alueen kouluille ja erillisille nuorten ja nuortenaikuisten ryh-mille. Pajoja käytiin vetämässä peruskouluilla, U6-verstaalla, Helsinginkaupungin Nuorisoasiankeskusken Omaura-luokissa ja osa pajoista toteutettiin sarjakuvakeskuksella. Erityisesti erityisluokat hyödynsivät projektia ja pajat räätälöitiin aina ryhmä-kohtaisesti ja keskityttiin yksilöllisyyteen.

Nuoret perehtyivät sarjakuvan perusteisiin ja miettivät sitä omana ilmaisuvälineenä, sekä erilaisten harjoitusten ja tehtä-vien kautta miettivät tekemisen lomassa omaa elämänhallin-taansa, asennetaan päihteisiin ja tulevaisuuteen. Paja toimi onnistuneesti ja luontevana linkkinä ohjaajien ja nuorten välisten keskustelujen syntymiseen.

Valistavaan sarjakuvaan kävi tutustumassa myös lähihoitaja opiskelijoita. Menetelmä herätti kiinnostusta myös laajemman uudenmaan alueella ja myös kansainvälisesti esim. Virossa.

Projektin suunnittelijana ja toteuttajana toimi mielenterveys- ja päihde-työhön erikostunut lähihoitaja ja sarjakuvapiirtäjä Petri Koikkalainen.

6.5 SARJAKUVA-AUTOMAATTI

Edistääkseen piensarjakuvien myyntiä seura on ylläpitänyt pie-nikokoisten sarjakuvalehtien myyntiautomaattia jo kymmenen vuotta. Lasipalatsin Mbariin sijoitettua automaattia hoiti seu-ran edustaja. Vuonna 2010 automaatin toimintaa tehostettiin erilaisin tempauksin.

6.5 SARJAKUVAN TIEDOTUSKESKUS RY

Suomen sarjakuvaseura ry, Sarjakuvantekijät ry, Maailman sarjakuvat ry ja joukko sarjakuva-alan asiantuntijoita perusti vuonna 2009 Sarjakuvan tiedotuskeskus ry:n yhdistämään sar-jakuva-alan toimijoita ja suomalaisen sarjakuvan tuntemusta. Yhdistyksen perustamiskokous pidettiin 17.12.2009. Seuran edustajana yhdistyksen hallituksessa toimi Solja Järvenpää.

Yhdistyksen virallinen rekisteröintipäivämäärä on 9.7.2010. Sarjakuvan tiedotuskeskuksen pyrkimyksenä on edistää suo-malaista sarjakuvaa ja lisätä tietoa siitä niin ulkomailla kuin kotimaassa. Sarjakuvan tiedotuskeskuksen ensimmäinen suur-hanke on tuottaa Suomalaisen sarjakuvan 100-vuotisjuhla-vuosi. Syyskuussa Sarjakuvakeskuksen tiloissa työnsä aloitti juhluvuoden pääsihteeri Laura Lyhykäinen Sarjakuvan tiedo-tuskeskuksen palveluksessa. Sarjakuvakeskuksella toimivat myös muut juhluvuoden työntekijät.

6.8 SUOMALAISEN SARJAKUVAN 100-VUOTISJUHLAVUOSI

Juhlavuoden ohjelma koostuu näyttelyistä, julkaisuista, fes-tivaaleista ja muista sarjakuvatempauksista sekä sarjaku-van kulttuuripoliittista asemaa parantavista toimenpiteistä. Suurimpina tapahtumina ovat näyttelyt Designmuseossa, Kiasmassa, Postimuseossa ja juhluvuoden avaava näyttely Kansalliskirjastossa. Päätaivoitteina ovat sarjakuvan ja kuvi-tuksen museon tai arkiston perustaminen, korkeamman asteen koulutuksen käynnistäminen ja sarjakuvantekijöiden ja alan toimijoiden apurahojen ja perusrahoituksen turvaaminen. Juhlavuoden toiminnot tähtäävät tulevaisuuteen, kotimaisen sarjakuvan kansainvälisen kilpailukyvyyn säilyttämiseen.

Vuoden aikana tulevaa juhluvuotta 2011 valmisteltiin monin tavoin. Alustava juhluvuoden ohjelma ja tiedotuskes-kuksen toiminnot esiteltiin tiedotustilaisuudessa 18.2.2010 Designmuseossa. Sarjislauantaina 27.11.2010 juhluvuoden graa-fista ilmettä ja tapahtumia esiteltiin Sarjakuvakeskuksessa Arabianrannassa. Juhlavuosi avattiin virallisesti 9.2.2011 Kansalliskirjaston näyttelyn avajaisten yhteydessä. Juhlavuoden tuotanto kestää yhteensä 18 kuukautta, 1.9.2010-29.2.2012.

Suomen sarjakuvaseura on tiiviisti mukana juhluvuoden tuo-tannossa. Seuran jäsenet ovat asiantuntijoina jokaisessa juhla-vuoden järjestämässä näyttelyssä, tapahtumassa, kilpailussa, koulutuksessa ja yhteistyöhankkeessa. Juhlavuoden tapahtu-mat tuotetaan yhteistyössä Suomen sarjakuvaseuran kanssa ja Sarjakuvan tiedotuskeskus osallistuu vastavuoroisesti seuran toimintoihin, kuten Helsingin sarjakuvafestivaaleille. Vuonna 2010 Suomen sarjakuvaseura oli keskeisessä roolissa juhluvuoden työntekijöiden valinnoissa, työtilojen organisoinnissa, tie-dotuksen käynnistämisessä ja koko juhluvuoden tuotannon aloittamisessa.

6.9 MUU TOIMINTA

Suomen sarjakuvaseura järjesti myös monia pienempiä tapah-tumia sekä vieraili muiden järjestämissä tapahtumissa.

Sarjakuvakeskus järjesti Helsingissä ohjelmaa muihin tapah-tumiin. We love Helsinki -festivaalin ohessa järjestettiin Lasten lauantai -tapahtuma sekä sarjakuvakirpputori. Venäläisen kulttuuriyhteisön järjestämässä Pahvistan -tapahtumassa Sarjakuvakeskus järjesti monenlaista lastenohjelmaa.

7. TALOUS

Suomen sarjakuvaseuran talous on kasvanut viime vuosina nopeaa tahtia. Sarjakuvaseuran saamat avustukset vuonna 2010 olivat yhteensä 193800 EUR. Merkittävimpinä näistä olivat OKM:n kulttuurilehtituki 17500EUR, tapahtumatuki 20000EUR, monet kansainvälisiin projekteihin liittyvät avustukset, sekä Helsingin kaupungin Kulttuurikeskuksen myöntämät toiminta-avustus 10000EUR ja kansainvälisen toiminnan

avustus 10000EUR. Lisäksi valtion käynnistämä nuorisotyöllisyysohjelma ja erityisesti Allianssin Työtä nuorille 2010-hanke tarjosivat merkittävän lisän palkkakuluihin.

Suurimpina menoerinä olivat palkat ja sarjakuvakeskuksen vuokra. Lisäksi muita merkittäviä menoja olivat Sarjainfon painokustannukset sekä festivaalien tila- ja laitevuokrat. Taloudesta tarkemmin vuoden 2010 tilinpäätöksessä.

8. YHTEISTYÖKUMPPANIT

Suomen sarjakuvaseuralla oli vuonna 2010 monia tärkeitä yhteistyökumppaneita.

Aalto yliopiston Taideteollinen korkeakoulu

Animated Dreams

Animatricks

Apollo

Arabianrannan kirjasto

Aralis-kirjasto

Asema

Cimo

Daada

Daily Hero Press

Epuuk

Espanjan suurlähetystö

Fantasiapelit

Fennica Comics

FILI - Finnish Literature Exchange

Galleria Jangva

Galleria Myymälä2

Goethe-instituuti

Helsingin kaupungin taidemuseo

Helsingin kulttuurikeskus

Henry's Pub

Huuda Huuda

Kanneltalo

Kansalliskirjasto

Kemin Sarjakuvakeskus

Kirjasto 10

Kreegah Bundolo

Kuti Kuti

Kuvataideopettajat ry

Kuvittajat ry

Laituri

Luckan

Luonnontieteellinen museo

Maailman sarjakuvat ry.

MacPeople

Mbar

Napa-Galleria

Opetusministeriö

OPP Finland

Pitkämies

Pohjoismainen kulttuuripiste

Pohjoismainen kulttuurirahasto

Punainen Jättiläinen

Päivälehdien museo

Ranskan kulttuurikeskus

Ravintola Belly

Richardinkadun kirjasto

Rosebud

Sammakko

Sangatsu manga

Sarjakuvan tiedotuskeskus

Sarjakuvan toivo

Sarjakuvantekijät

Serieteket Stockholm

SS Libricon

Stoa galleria

Suomen messut

Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry

Suomen Viron-instituutti

Taiteen keskustoimikunta

Tempera

Tennispalatsin museo

Uudenmaan taidetoimikunta

Venäjän ja Itä-Euroopan instituutti

WSOY

Zum Teufel